№ 8 12 იანვარი, ხუთშაბათი 1866—1878 12 იანვარი, ხუთშაბათი № 8

ᲧᲚᲔᲚ ᲓᲦᲔ ᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ

ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ

ᲪᲐᲚᲙᲔ ᲜᲚᲛᲔᲠᲘ ᲦᲘᲠᲡ ᲨᲐᲣᲠᲐᲗ

რედაქცია: სოლოლაკზე, სერგიევის ქუჩაზე, Ივ. Ამირაგოვის სახლში, № 8.

კანტორა რედაქციისა: სერგიევის ქუჩაზე, Ივ. Ამირაგოვის სახლებში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტორაში. Გარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисъ. Въ редакцію газ. „Дроэба“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

ფასი განცხადებისა: ქართულსა-ენით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით ტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის სიცერეოთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად გამოგზავნილი სტატიები. Დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

ᲐᲛ 1878 ᲬᲔᲚᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

„ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ“

ᲒᲐᲛᲝᲬᲕᲐ ᲘᲛᲐᲕᲔ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲛᲘᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲔᲑᲘᲗ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲓᲦᲔᲛᲓᲘᲜ ᲒᲐᲛᲝᲬᲓᲘᲚᲓᲐ ᲮᲝᲚᲛᲔ.

ᲐᲛ უკანასკნელი ნახევარი წლის გამოცდილებამ დაგვარწმუნა ჩვენ, რომ ყოველ-დღიური გაზეთი ჩვენთვის აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს და ამიტომ

ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚ ᲬᲔᲚᲡᲐᲪ „ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ“ ᲛᲣᲓᲐᲛ ᲓᲦᲔ ᲒᲐᲛᲝᲬᲕᲐ,

გარდა ორშაბათისა და უქმეების შემდეგ დღეებისა.

ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲝᲬᲔᲠᲐ

Თ ფ ი ლ ი ს ᲨᲘ—„მიიღება დროების“ რედაქციაში (სერგიევის ქუჩაზე, Ივ. Ამირაგოვის სახლებში).

Გ ა რ ე შ ე მ ც ხ ო ვ რ ე ბ თ ა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: *Въ Тифлисъ. Въ Редакцію „Дроэба“.*

ᲤᲐᲡᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡᲐ

მთელის წლისა	8 მან.	„ კაპ.
ექვსის თვისა	4 „	50 „
ოთხის თვისა	3 „	„ „

მხოლოთ ამ ვადებით შეიძლება მომავალის წლიდამ გაზეთის დაბარება. Უმორჩილესი თხოვნა ხელის-მომწერელებსა და აგენტებს: **ᲮᲕᲔᲓᲠᲘ ᲤᲣᲚᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡᲐ ᲘᲛᲘᲡ ᲓᲐᲑᲐᲠᲔᲑᲘᲡᲐ-ᲗᲐᲜᲐᲕᲔ ᲣᲜᲓᲐ ᲘᲥᲛᲜᲔᲡ ᲒᲐᲛᲝᲒᲖᲐᲕᲜᲘᲚᲘ**; თუ არ აგენტების საშუალებით, ისე რედაქცია უფულოთ გაზეთს არავის არ გაუგზავნის.

ᲢᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲛᲛᲔᲑᲘ

ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲕᲔᲚᲘᲓᲐᲛ

(ᲝᲤᲘᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ)

ᲨᲘᲠᲙᲐ, 11 Ი.ნვარს. Ეს არის მომიღდა ღენ. სტრუკოვის მოხსენება, რომ იმის ჯარებს თოფის გაუსროლელად დაუჭირავს ქალაქი Ადრიანოპოლი. მცხოვრებლები კმაყოფილნი არიან, რადგან ჩვენმა ჯარებმა ბაშიბუზუკებისაგან დაიცვა ისინი. ხვალ მე თვითონ მივდივარ Ადრიანოპოლში და 14-ს იქ ვიქნები.

ᲨᲘᲠᲙᲐ, 9—10 Ი.ნვარს. Აი დაწერილებული ამბავი 4-სა და 5 იანვრის ბრძოლისა:

Დერმენდერისაკენ 3-ს იანვარს განდევნილი Ოსმალოს ჯარი სულ 35 ტაბორი იყო Ფუად-ფაშის წინამძღოლობით, რომელმანც 24 ტაბორი შუმლიდამ მოიყვანა.

4 იანვარს ღენ. ბურკომ გრაფ შუვალოვს უბრძანა, რომ Დერმენდერთან გაჩერებულ მტერზე იერიშით მიეიდეს. Ამავე დროს ღენ. Დანდეილს მისცა ბრძანება, რომ უკნიდამ შემოუაროს მტერს. Გრაფ შუვალოვი Ყადიკიოსა და Აირაკლის გზით მიეიდა მტრის პოზიციასთან და დამით 5 იანვარს Დერმენდერის პირ-და-პირ გაჩერდა თავის ჯარით. მეორე დღეს ღენ. ქრასნოვიც მოვიდა აქ თავის გვარდიითა. Ამ დღეს დილიდამვე შეიქნა სროლა, და ერთ ალაგას 18 ზარბაზანი დაატოვებინეს ჩვენებმა მტერს. Მაგრამ მალე ოსმალოებს ახალი ჯარები მოუვიდათ და, თუმცა ჩვენის მხრით საშინელი სროლა იყო, მაგრამ მაინც ხმალ-და-ხმალ ჩაერიენ ჩვენებს იმ განზრახვით, რომ ზარბაზნები ისევ უკან წაერთმიათ. Მაგრამ აქ ერთხელ კიდევ დამარცხებული იყვენ და ამის შემდეგ მთებისაკენ გაიქცნენ.

Ოტა ხანს შემდეგ ოსმალოებს კიდევ ახალი ჯარები მოუვიდათ და ხელახლად შეგროვდნენ და დაგვეცნენ. Მაგრამ ერთხელ კიდევ დაამარცხეს ჩვენებმა.

Ერთი ფაშა, რომელსაც ჩვენები გარს შემოეხვიენენ, არ დაგვენებდა, ლომივით იბრძოდა და სანამ არ მოჰკლეს, 15 კაცი მოგვიკლა და დაგვიჭრა.

Ღამით Ოსმალოებმა მიატოვეს Დერმენდერი და მარკოვო და ბელისტიცათან დაბანაკდნენ. ჩვენებმა თავის პოზიციაზე გაათიეს ღამე.

5 იანვარს, დილით, ღენ. ბურკოსა და Დანდეილის ატრიადები შეერთდნენ.

Ოსმალოები ამ დღესაც კიდევ ორჯერ დაეცნენ ჩვენებს, მაგრამ ორიეჯერ უკუ-ქცეულ იყვნენ. Ბოლოს ღენ. Დანდეილისა და შუვალოვის ატრიადებმა ბელის ტიციდამაც განდევნეს მტერი და 28 ზარბაზანი დაატოვებინეს.

Სრული გამარჯვება იყო; გაფანტული მტერი მთებისაკენ გაიქცა, Ენიკიოისა და Ლესკოვის იქით. Ამ დღესა და 6-საც ჩვენი ჯარი მისდევდა მტერს.

ᲝᲛᲘᲡ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

Ეს მესამე დღეა, არც სამზღვარ გარეთისა და არც რუსეთის ფოჩტა არ მოგვსვლია, რადგან, როგორც Ფოჩტის Გამგეობა გვაცნობებს, Კავკასიის მთებიდამ Ქობისა და Ბუდაურის სტანციებს შუა თოვლი ჩამოწოლილა და გზა გაუფუჭებია. Ამის გამო მკითხველი მოგვიტევებს, რომ დღეანდელს გაზეთში ბრძოლის თაობაზე ბევრს ახალ ამბებს ვერ ნახავს.

ᲐᲖᲘᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲕᲔᲚᲘᲓᲐᲜ

Ოზურგეთიდამ მოგვივიდა შემდეგი ამბავი:

„ხუც-Უანიდამ ჩამოსულები ამბობენ, რომ იქითკენ ამჟამად დიდი თოვლია და ამის გამო მტრის დამათვალიერებელი და მოყარაულე ჯარი ძალიან შეწუხებულები არიანო. Ავათმყოფობა თუმცა ისე აღარ არის იქ დაყენებულ ჯარში მოდებული, მაგრამ ახლაც სამყოფად არისო.

„რაც შეეხება სამხედრო მოქმედებას, ამ ჟამად ჩვენი და მტრის ჯარები ჯერ-ჯერობით თავიანთ პოზიციებზე დგანან და ერთმანეთს შესჩერებიან. Ციხის-ძირი და Ქვირიკე ძალიან გამაგრებული აქვთ Ოსმალოებს და იმდენი ჯარებიცა ჰყავთ, რომ ჩვენ აქედამ ვერას დავაკლებთ, თუ არდანუჯიდამ არ მოგვეშველა ღენ. �მარიოვის ატრიადი; მაგრამ იქითაც ძალიან ღრმა თოვლს და ცუდ დღეებს ამბობენ.

„ჩვენი და მტრის ჯარები მდ. Ენტრიშის გაღმა-გამოღმა დგანან ამ ჟამად და ხშირად ერთმანეთში ტკბილ მასლაათსა და საუბარს მმართავენ ხოლმე...“

—

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲔᲚᲘ კᲝᲠᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘ გაზეთის „Presse“-ისა იწერება:

„ᲛᲨᲘᲐᲜᲝᲑᲘᲡ დაწყებისა-თანავე, ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ სᲝᲛᲮᲔᲑᲗᲐ იყიდეს ქალაქებში და სᲝᲤᲚᲔᲑᲨᲘ დიდძალი პᲣᲠᲘ და საᲨᲘᲜᲚᲐᲓ ასწიეს ფასი. მაგრამ, სამხედრო მთავრობის განკარგულებით, ახლა პᲣᲠᲘᲡ ᲢᲐᲥᲡᲐ დაუნიშნეს და ვინც კი დანიშნულ ფასზედ მოჰეტებულად ჰყიდის, სამართალში აძლევენ.“

ᲔᲕᲠᲝᲞᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲕᲔᲚᲘᲓᲐᲛ

წასულს ნომერში დაბეჭდილის დეპეშებიდამ შეიტყობდით, რომ რუსის ჯარები უახლოვდებიან ᲐᲓᲠᲘᲐᲜᲝᲞᲝᲚᲡ და ეს ქალაქი თითქმის სრულებით მიუტოვებიათ ᲝᲡᲛᲐᲚᲝᲑᲔ: ᲚᲣᲑᲔᲠᲜᲐᲢᲝᲠᲘ და ყველა ჯარები გასულან აქედამ. ჯარები პირ-და-პირ ᲡᲢᲐᲛᲑᲝᲚᲨᲘ დაბრუნდნენო, ამბობენ უცხო ქვეყნის გაზეთები.

ᲐᲛᲜᲐᲘᲠᲐᲓ ამ ორ-სამ დღეში ჩვენ რუსებისაგან ᲐᲓᲠᲘᲐᲜᲝᲞᲝᲚᲘᲡ დაჭერის აძბაესაც უნდა მოველოდეთ, და მერე კი ᲡᲢᲐᲛᲑᲝᲚᲐᲛᲓᲘᲜ რუსის ჯარს მტერი ველარ გაჩერებს.

მაგრამ, როგორც ამას წინათაც ესთქვით, უეჭველია, ᲡᲢᲐᲛᲑᲝᲚᲐᲛᲓᲘᲜ არ მიუშვებენ რუსებს, რადგან ახლა მორიგებაზედ არის ლაპარაკი და როგორც იქნება მებრძოლნი მორიგდებიან.

—

ᲞᲚᲔᲕᲜᲝᲡ ᲐᲠᲛᲘᲘᲡ დატყვევების დროს, სხვათა შორის, დატყვევებული იყო აგრეთვე ᲝᲡᲛᲐᲜ-ᲤᲐᲨᲘᲡ ჯარის შტაბის უფროსიც ᲗᲔᲔᲭᲘᲙ-ᲤᲐᲨᲐ.

ᲔᲠᲗᲡ რუმინის გაზეთში იწერებიან ახლა, რომ ამ ᲗᲔᲔᲭᲘᲙ-ᲤᲐᲨᲐᲛ ᲢᲣᲠᲜ-ᲛᲐᲒᲣᲠᲔᲚᲨᲘ თავი მოიკლაო. მიზეზს იმას ამბობენ, რომ ᲞᲚᲔᲕᲜᲝᲡ ᲐᲠᲛᲘᲘᲡ დაღუპვას იმაზე ისეთი საᲨᲘᲜᲔᲚᲘ ზედმოქმედება ჰქონდა და ისე დააღონა ამ გარემოებამაო, რომ ვერ მოითმინა და სირცხვილს თავის მოკვლა ამჯობინაო.

ᲐᲛᲑᲝᲑᲔᲜ, რომ ეს ᲗᲔᲔᲭᲘᲙ-ᲤᲐᲨᲐ ახალგაზდა და ერთი ნიჭიერთაგანი ᲚᲔᲜᲔᲠᲐᲚᲘ იყო ᲝᲡᲛᲐᲚᲝᲡ არმიაშიო.

—

გაზეთს „Голосъ“-ს სწერენ სისტოვოდამ, რომ მდ. ᲓᲣᲜᲐᲘ ისეთნაირად გაყინაო, რომ ჯარები და ურმები ᲧᲘᲜᲣᲚᲖᲔᲓ გადადის ახლაო.

—

ᲛᲝᲠᲘᲒᲔᲑᲘᲡ ᲗᲐᲝᲒᲐᲖᲔ

„ᲓᲠᲝᲔᲑᲘᲡ“ წინანდელ ნომერში მოყვანილი იყო ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘᲡ გაზეთში „Daily Telegraph“-ში დაბეჭდილი ცნობა მორიგების პირობების თაობაზე.

ᲐᲛ გაზეთის სიტყვით ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲗᲘ თანახმაა, რომ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ თავისუფალ ნაესადგურად გახადოს, ᲧᲐᲠᲡᲐᲛᲓᲘᲜ თავის სამფლობელო დაუთმოს რუსეთს, დაანგრიოს ᲧᲐᲠᲡᲘᲡᲐ და ᲐᲠᲖᲠᲣᲛᲘᲡ ციხეები და სერბია და რუმინია დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად აღიაროს.

რუსეთი კი ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡ თავისთვის დათმობას თხოულობს და ᲓᲐᲠᲓᲐᲜᲔᲚᲘᲡ წყალში მარტო რუსისა და ᲝᲡᲛᲐᲚᲝᲡ ხომალდებისათვის თავისუფლად მსვლელობის ნებას.

ᲔᲡ ისეთი პირობებია, რომლის მიღება მაინცა-და-მაინც არ გაუჭირდება ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲗᲡ და კიდეც რომ გაუჭირდეს, მეტი რა ᲖᲦᲐ აქვს ახლა, როდესაც რუსები ᲐᲓᲠᲘᲐᲜᲝᲞᲝᲚᲡ იჭერენ და თვითონ ᲡᲢᲐᲛᲑᲝᲚᲡაც ემუქრებიან.

ᲕᲜᲐᲮᲝᲗ — რას იტყვის ამაზე ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲘ — ᲕᲘᲜᲓᲐᲛ მოვიდა ამბავი, რომ „ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗᲘᲡ კითხვის“ დასაბოლოებელად ᲔᲕᲠᲝᲞᲘᲡ სახელმწიფოების წარმომადგენელთაგან კონგრესი შესდგებაო.

მაგრამ ამას წინათ იწერებოდნენ, რომ თ. ᲑᲘᲡᲛᲐᲠᲙᲘ, ე. ი. ᲒᲔᲠᲛᲐᲜᲘᲘᲡ წინააღმდეგია ამ კონგრესისაო.

— „ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲣᲬᲧᲔᲑᲔᲑᲨᲘ“ იწერებიან ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘᲓᲐᲛ, რომ საფრანგეთი, ᲘᲢᲐᲚᲘᲐ და ᲒᲔᲠᲛᲐᲜᲘᲐ წინააღმდეგი არიანო, რომ ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲛᲐ სუეცის არხი დაისაკუთროსო.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ

ᲓᲚᲘᲣᲠᲘ

*** ᲩᲕᲔᲜᲡ ᲡᲐᲡᲣᲚᲘᲔᲠᲝ სემინარიის მთავრობას ისევ ძველებურად დაუწყია შაგირდების უმიზეზოთ გამოჰყრა ამ სასწავლებლიდამ: სხვათა შორის ამ რამდენიმე დღის წინათ ორი შაგირდი გამოურიცხავთ, როგორც გვითხრეს, სულ უბრალო მიზეზით.

*** ᲕᲐᲜᲥᲘᲡ უბნელები ყველაზე უფრო უჩივიან ქურდობასა და ქურდებ; ისე დღე არ გავაო, რომ ამ უბანში ერთი ქურდობა მაინც არ მოხდესო; ამ დღეებში, სხვათა შორის, ერთს ვიღაცა ავათმყოფ დედაკაცთან შეცვივნულან. გამოუტანიათ რაც რამ ჰქონია და წასულან.

*** ᲐᲮᲐᲚᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲓᲐᲛ გვწერენ, რომ მთელი ქალაქი ემდურის ჩვენს ექიმს უფ. ᲘᲣᲚᲡᲙᲘᲡᲐᲝ, რომელიც, როცა ვინმე დაიპატიჟებს ავათმყოფთან, სანამ ფეხს მოიცვლიდეს შინიდამ, ჯერ „ვიზიტის ფულის წარმოდგენას“ მოითხოვსო და მერე იქნება წავიდეს და ნახოს ავათმყოფი. ᲐᲮᲐᲚᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ფულით აფთიაქი აქვს გამართული, მაგრამ წამლებს არავის აძლევსო. ᲘᲥᲐᲣᲠᲘ ᲨᲙᲝᲚᲘᲡ ზედამხედველს უფ. Თ—ოს ისე მოკვდომია შვილი, რომ ხსენებულ ექიმმა ერთხელ არ აღირსა თურმე იმის ნახვა.

ᲤᲔᲚᲢᲝᲜᲘ

ᲮᲣᲗᲘ ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲐ

(ᲖᲦᲐᲠᲣᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ)

იყო მშვენიერი დილა. ᲐᲮᲐᲚᲐᲗ ᲐᲛᲝᲡᲣᲚᲘᲡ მზეს მოეფინა თავის ვერცხლებრივი სხივები დედა-მიწის პირზე. საᲐᲛᲣᲠᲐᲗ მოისმოდა ზეციდამ ბულბულის ხმა, თითქოს საქართველოს ბუნებას აქებდა... ᲛᲬᲧᲔᲠᲘ კი დამალულიყო დამწიფებულ პᲣᲠᲨᲘ, როგორც გლეხი მიწურ დარბაზში...

ᲐᲘ ამ დროს გამოვეთხოვე ჩემ სამშობლო ბინას და გავჰსწიე ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡᲙᲔᲜ. მაგრამ ბედმა არ მიმახწევინა იქამდის და დაუდექი მცხეთაში ერთ მედუქნეს მოჯამაგირეთ. ᲐᲗᲐᲜ ჩამაბარა ორი ჯორი და ერთი აქლემი ნახშირის საზიდავათ ᲓᲘᲚᲛᲘᲡ ტᲧᲔᲓᲐᲛ და ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲨᲘ გასასყიდათ.

ᲒᲐᲕᲘᲙᲔᲗᲔ ცული წელში და გავსწიე სანახშირეზე. ᲐᲕᲔᲓᲘ, ავჰკიდე და წამოველ. ᲓᲘᲚᲛᲘᲡ მინდორზე რომ მოვედი, აკი ღმერთი გასწყრომია ჩემ ᲔᲗᲛᲐᲙᲡᲐ და ცული არ დამიკარგამს!

ᲓᲐᲕᲘᲬᲧᲔ ტირილი, თანაც აქეთ-იქით ᲪᲥᲔᲠᲐ იმ აზრით, რა არი ᲕᲘᲞᲝᲕᲝ რამე და ზედ გამოვაბა ეს პირუტყვები და მე ცულის საძებნელათ წავიდე—მეთქი. მაგრამ, ჩემ-და-საუბედუროთ, ბალახიც ვერ ვეᲰᲞᲝᲕᲔ ისეთი, რომელსაც შესძლებოდა დამაგრება ამ პირუტყვებისა. მცირე ფიქრს შემდეგ დავაჩოქე აქლემი და უნაგირზე გამოვაბი აქეთ-იქით ეს ჯორები მოკლეთ, იმედით, რომ აქლემი არ წამოდგება და ჯორებიც არსად წავლენ ჩემ მოსვლამდის..

მაგრამ ისეთი სურათი თქვენმა მტერმა ნახოს, როგორი სურათიც მე ვნახე დაბრუნების შემდეგ: თურმე წამომდგარა ეს ჩემი ცოდვით სავსე აქლემი და ზედკი ჩამოუხერჩია აქეთ-იქით ჯორები ღვინით სამსე ტიკებივითა!.. წარწმოიდგინეთ—რა სანახაი იქნებოდა ჩემთვის ეს სურათი!..

×

ᲘᲡᲔᲕ შეუდექი სამშობლო გზასა, რადგანაც ძვირათ დამიჯდებოდა ამ საქონლის გადახდა. ჩემ აღასთან წავედი, მაგრამ ისეთი წვიმა და ავდარი დამიდგა, რომ მეტი არ შეიძლებოდა.

ᲐᲛ ᲪᲣᲓ დარში და ᲕᲐᲘ-ᲕᲐᲒᲚᲐᲮᲨᲘ ძლივს მივედი ღამით სოფელ ძეგვს, სადაც ყველას ეძინათ, გარდა ერთი ოჯახისა, რომლის კარებზედაც მივედი და შევძახე:

— ᲓᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ, სტუმრის მოყვარე! ᲙᲐᲠᲘ გამიღე, ღვთის სტუმარი გეწვიე!

— რა ვქნათ, ძმაე, ღვთის სტუმარი კი ხარ, მაგრამ შენი მიღება კი არ შეგვიძლიან, რადგანაც მელოგინე გვყავს სახლში შეწუხებული და ბებია კი არა გვყავს და თუ ბებიას მოგგვერი, მემრე კი მიგიღებთ ბოსელში! მითხრა ერთმა მოხუცებულმა დედაკაცმა

მეტი რა ღონე მქონდა, უნდა მოგეყვანა ბებია, რომელიც იმათვე მასწავლეს.

მივედი იმ ბებიასთან და ვსთხოვე წამოსვლა გაჭირებულთან, მაგრამ უარი მითხრა ავდრის გამო, რადგანაც სიარული არ შეეძლო. ᲓᲘᲓᲘᲡ ხვეწნის შემდეგ იძულებული შევიქენ ზურგზე ამეკიდნა ის ბებია და ისე წამომეყვანა ალაგზე, და ისეცა ვქენი: ავიკიდე და მომყავს; გამოვიარე ერთ კალოს პირზე და მომინდა დასვენება; მივედი ერთ თეთრ ქვასთან და უთხარი:—ᲓᲔᲓᲘ, დედი, ერთი ამ ქვაზე დადექი, მინდა დავისვენო-მეთქი, და უᲨᲘᲕᲘ ხელები... მაგრამ ისე შენმა მტერმა დაისვენოს როგორც

საგაასო

თელაველ კორრესპონდენტს— „მოამბეს“

პატივცემულო რედაქტორო! თქვენის გაზეთის № 208-ში მე მე წავიკითხე თელავიდგან გამოგზავნილი კორრესპონდენცია, რომელშიდაც ავტორი ეხება ჩემს პირადობას; რადგანაც ვალი მაქვს, სიმართლე, უწმინდურს ხელში გასვრილი, აღვადგინო, გთხოვთ ამას მისცეთ ადგილი თქვენს პატივცემულს „დროებაში.“

„ბუშინ ერთმა გლეხმა ილაპარაკა, რომ ნაფარეულში ჰყოლიათ ერთი მასწავლებელი 300 მანეთი ჯამაგირით. ჯამაგირი თურმე უკლებლათ ეძლევა, მაგრამ იმის სამაგიერო სარგებლობა კი არა მოუტანიარა სოფლის შვილებისათვის. წინაღმდეგ ამისა უფრო ზარალი მიუცია იმით, რომ სასწავლებლისათვის დაქირავებულს სახლში წელიწადში იხდის სოფლის საზოგადოება 56 მანეთს და შიგ კი სწავლა არ არის. ამ წლის განმავალობაში არცერთი შაგირდი არ ყოფილა მკოლაში,მაგრამ ეს მასწავლებელი იმისთანა მოხერხებული კი ყოფილა, რომ ამ ცოტა ხანში იმ სასწავლებლის დასახედავათ მისულა იქ დირექტორი და რომ მასწავლებელი არ გამოსულიყო იმასთან პირშავათ, ამის გამო იმას, ერთი დღის წინათ დირექტორის მოსვლამდის, შეეგროვებინა ის შეგირდები, რომელთაც უსწავლიათ შარშან და ისინი უჩვენებია წლევანდელ მოსწავლეებათ.“

რადგანაც ძალიან საინტერესოა თქვენთვის, უ. „მეამბე,“ გაგება ნაფარეულის სასწავლებლის და მისი მასწავლებლის ეითარებაები, ვასრულებ თქვენს სურვილს და გიამბობთ სრულს ჭეშმარიტებას:

1877 წლის 8-ს იანვრიდგან—მაისადმდე ჩვენს სასწავლებელში სწავლობდნენ 13 ვაჟი და ოთხი ქალი. როგორც ყოველს სასწავლებლებში—ჩვენშიაც ზაფხულში არ იყო სწავლა. 1 ენკენისთვიდგან წელს დიდო-ლეკების აჯანყების გამო შეშინებულმა საზოგადოებამ (თუმცა ბევრ გზის ურჩიეე) არ დაიჭირეს სასწავლებლისთვის სახლი და მე რაჰოდენიმე ხანი ვასწავლიდი შეგირდებს ჩემის ჯამაგირით დაჭერილს საკუთარს სახლში.

ყველა და თქვენც გაიგებდით, რომ 29 ენკენისთვეს დაეცა ლეკები ნაფარეულის თავში თ. ა. ჯ—ის [ს]საქონელს და წაასხეს; ამ შემთხვევის გამო სრულიად უარი მიყვეს მკოლისთვის სახლის დაქირავებაზე და მე იძულებული ვიყავი მომეხსენებინა ამ საგანზე თფილისის გუბ. სახალხო სასწავლებლის დირექტორისათვის, რომლის მოწერილობის გამოც—დავიჭირე ორი ოთახი 24 ოკტომბერს, თვეშიდ 4 მ. და 50 კ. 24 ოკტომბრიდგან დაწყებული დირექტორის მოსელამდე სწავლობდა 12 შაგირდი.

„როცა ზედამხედველი წამოსულა, ამაყათა ქადაგებს თავისს საყვარელს ჭორებში ავტორი, ნაფ. შეგირდები თავ-თავის სახლში წასულან და დღესაც სასწავლებელი უქმათ არის.“

ზედამხედველის მყოფობის დროს ჩვენს სასწავლებელში ცოტა იყვნენ შეგირდები; ხოლო მეორე დღიდგან დირექტორის წასვლის შემდეგ დღემდის და დღესაც არიან 15 ვაჟი და 13 ქალი, რომლებთაც ყოველ დღე სწავლა აქვსთ და ეგრეთვე კვირა-უქმი დღეებში დილით ნახევარ საათი გალობის გაკვეთილები აქვსთ, რომლის შემდეგაც ეკლესიაში მიდიან წირვის მოსასმენათ.

რას იტყვით ამაზე, უ. „მეამბე“?

ჩვენ გვსურდა სუდის წესით პასუხი გეგოთ თქვენს რახა-რუხზე, მაგრამ კარგათ ვიცით, რომ პასუხათ თქვენ ამასა ბრძანებთ: მე ხომ ნამდვილი არ ვიცოდი, მხოლოდ ვილაც გლეხმა მიამბოვო და სხვა...

უკანასკნელ ამბობთ:

„ამის მოამბემ მითხრა, საზოგადოება ცდილობსო, რომ ხსენებული მასწავლებელი გარდაყენებული იყოსო და სხვა....“

შესაძლებელია ამასთან სხვაც გიანბოთ, მაგრამ თქვენ არ დაგიწერიათ, ან დაგიწყებიათ, რომელსაც ჩვენვე მოგაგონებთ: ხსენებულ მასწავლებელზე, გეტყოდათ თქვენ გლეხი, რომ საზოგადოებას არაეითარი წინააღმდეგობა არა აქვს; მაგრამ ერთი-ორიოდ ჩვენი საზოგადოების მოთავე ანუ უკეთესთქვათ,კეთილ საქმეების მოწინაღმდეგე პირები ცდილობენ და აბრიყვებენ ზოგიერთს—წინააღმდეგ მკოლისა და ბანკისა...

ნაფარეულის მასწავლებელი

კავკასიის საბებიო ინსტიტუტი

მშობიარე ქალები მიიღებიან ყოველთვის დღე და ღამე; ფასი დღეში 50 კაპ., ღარიბები უფასოთ მიიღებიან.

ცალკ ოთახების ქირა თვეში 30—50 მანეთამდის არის.

მიღება ავათმყოფი ქალებისა და ყმაწვილების.

ქალია ავათყოფობისათვის:

ყოველ დღე, კვირას გარდა, 10 საათიდამ 11-დინ—დოქტორი �ნანოვი.

ოთხშაბათობითა და შაბათობით 12 საათიდამ 1-მდინ—დოქტორი რ ე მ ე რ ტ ი.

იმან დაისვენა: თურმე ნუ ბძანებ, ორმოარა ყოფილა წყლით სავსე ავდრისგან და მოჰკიდებია ქაფი და მე კი ქვა მეგონა! აი ამ ორმოში კი ჩავაგდე ის საცოდავი ბებერი! დაიწყო წყალმა ჩუხჩუხი ტკბილით სავსე ქვევრივითა...

×

ამ მეორე შემთხვევისათანავე გაუდექი გზას და საათის ორზე მივედი სოფელ ქავთიხევს, სადაც მყვანდა ნაცნობი. შემიყვანა თუ არა შინ, მაშინვე მოიტანა ეახშმათ პური და კარაქი.

მცირე ხნის შემდეგ გადუხადე მადლობა, მაგრამ თვალი კი კარაქზე დამრჩა და ამისთვის თვალი ვადევნე ქოთანს—თუ სად დაზდგამენ, რომ მომეპარა. მაგრამ ცუდათ ჩაიარა ჩემმა ფიქრმა; მიმიყვანეს თაროს ძირში, სადაც ის ქოთანი იდგა და იქ დამაწვინეს. ბანთიადი რომ შეიქნა ჩამოდგა მთვარის შუქი იმ მჭვარტლიან ბანიდამ, დაადგა ერთ გრგვალ თეთრ ქვას. ამ დროს გამომეღვიძა თუარა, ვსწდი იმ კარაქის ქოთანს და ჩავყავი ხელი ქოთანში, და შიგ კი გამეჭედა! ბევრი ვეხვეწე მელიასავით, მაგრამ მან არ მამეშვა; ავდექ მეც გაჯავრებულმა და ვთხლიშე იმ თეთრ ქვას, მაგრამ ისეთი ხმა კი არ ამოიღო, როგორც ქოთანი ქვაზე ამოიღებს ხოლმე.. მაშ რა იყო ეს! რა იყო და ბელატი კაცის თავი!

×

აი ეს იყო მესამე შემთხვევა. ამ საათშივე შეუდექი კიდევ გზას. ბათენებისას მივედი ახალქალაქს. აქ ვენახების ბოლოზე დამხვდა ერთი დედაკაცი წიწილ-კრუხით, რომელიც თან წინდასა ქსოვდა და თან წიწილებს დასდევდა. უკან მიველი და უთხარი:

— დედი, დედა-შვილობას მგზავრი ვარ და პურს ნუ დამიჭერ.

— რა ვქნა, შვილო, სახლი შორსა მაქვს და რა გიყო? მითხრა მან.

— ოლონც შენ პური მიშოვე და მე უყარაულებ წიწილ-კრუხს! უთხარი მე.

— მაშ კარგი, შვილო, ეს წინდაც აქ იყვეს, და წავიდა თითონ.

მანამ ის მოვიდოდა, მე საშინლათ შევწუხდი ამ წიწილ-კრუხის დევნით: ხან აქეთ გარბოდნენ და ხან იქით. აედექ, რომ არა მეშველა-რა, გავსწვიტე წინდის ძაფი და გადავაბი წიწილები მსხლის ჯაგანივით და გამოვაბი კრუხს ფეხზე. მე დავსწექ და დავიძინე... თურმე ნუ ბძანებ, ჩემ საუბედუროთ, აკი მოსულა ქორი და სწდომია კრუხს და მიაქვს მსხლის ჯაგანივით წიწილებიანათ! ეს რო დაუნახამს, მორბის ბებერი ჩემკენ; მოვიდა თუ არა, მესროლა ერთი მჭადი, რომელსაც მე დავავლე ხელი და გაუდექი ისევ გზას...

×

ამ მეოთხე შემთხვევის შემდეგ, მივედი სოფელს დოესს საათის თორმეტზე; გადავქერი ერთ ვენახში და ავედი ერთ მწიფს მსხალზე; ცოტა ხანს შემდეგ ამ მსხლის ქვეშ მოვიდნენ ერთი გძელ ჩოხიანი კაცი და ლამაზი ქალი; თანაც მოიტანეს კაი ეახშამი თავის ღვინით და დასხდნენ, სადაც პრასა ეთესა. ბადაუსვა ქალმა პრასას ხელი და უთხრა კაცსა:—არ გინდა ამისთანა ახალი თესლი პური მოგცა? კაცმა დაიმკლავა და უჩვენა მკლავი და უთხრა:—ამისთანაც თავთავი დაისხასო!.. მეც გავარხიე მსხალი და დაუძახე:—ამისთანა სეტყვა მოგვიდეთ და სუ წაგიხდინოთ-მეთქი! ამ ხმის გაგონებაზე წამოხტნენ და გაიქცნენ... საწყლებს ეახშამი შეუჭმელი დარჩათ; ჩამოვედი, კარგა გაძღები და იმათი სადღეგრძელო დავლიე...

ი. ს. დ.

ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ და ᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ 11-დ.ᲛᲔ12მდინ —დოქტორი ᲐᲚᲑᲐᲜᲣᲡᲘ.

ᲡᲐᲣᲛᲐᲬᲕᲘᲚᲝ ᲐᲕᲐᲗᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ: ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ 11 საათიდამ 12-მდინ და ᲫᲘᲠᲐᲜᲝᲑᲘᲗ 10-დამ 11-მდი—დოქტორი ᲨᲐᲙᲝᲕᲘ.

ᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ 12 საათზე რჩევაა დოქტორებისა: რემერტის, ᲐᲚᲑᲐᲜᲣᲡᲘᲡ და ᲝᲚᲜᲐᲜᲝᲕᲘᲡ.

ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲗᲐᲜ ᲐᲮᲚᲐᲓ გაიხსნა განყოფილება, რომელშიაც საქალაქო ავთმყოფობას არჩენენ. ᲐᲛ განყოფილების საზოგადო ოთახში ავთმყოფთა უნდა აძლიონ დღეში—50 კაპ., ცალკოთახებში კი დღეში—1 მან.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲢᲐᲥᲡᲐ ᲒᲘᲠᲩᲘᲡ ᲘᲖᲕᲝᲡᲩᲘᲙᲔᲑᲘᲡᲐ

ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ რჩევამ მიიღო მხედველობაში ქერის და თივის სიძვირე და ამის გამო ამ პირველ ქრისტეშობისთვიდამ დანიშნა შემდეგი ᲓᲠᲝᲔᲑᲘᲗᲘ ᲢᲐᲥᲡᲐ:

	ფაეტონის		დროკის	
ᲔᲠᲗᲘ ᲒᲖᲐ	40	კაპ.	25	კაპ.
ᲡᲐᲐᲗᲘ	80	„	55	„
ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲓᲐᲛ—ნავთლულს	80	„	50	„
— ᲛᲣᲨᲢᲐᲘᲓᲐᲛᲓᲘᲜ —	60	„	45	„
— ᲛᲣᲨᲢ. და უკან 1½				
ᲡᲐᲐᲗᲘ გაჩერება 1 მან.	20	„	90	„
რკ. გზიდამ ნავთ.—2 „	—	„	1მან.	50 „
—ᲓᲐᲛᲝᲫᲜᲐᲛᲓᲘᲜ— 1 „	50	„	1 „	— „
—ᲥᲐᲚᲐᲥ. ᲧᲕᲔᲚᲒᲐᲜ 1 „	—	„	— „	70 „
რკ. გზამდინ ქალაქ.— „	80	„	— „	50 „
— ნავთლულიდამ 1 „	50	„	1 „	— „
რკინის გზამდინ და				
უკან — — —1 „	30	„	— „	90 „

ᲨᲔᲜᲘᲨᲜᲕᲐ Ა). ᲝᲠ ფუთამდინ ბოგაჟისათვის იზვოსჩიკს არ შეუძლია, რომ რამე გამოართვას ვისმე.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ
Უ. ᲕᲐᲠᲗᲐᲜᲝᲕᲘᲡ ᲬᲘ�გᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ.
ᲔᲨᲛᲐᲙᲘᲡ ᲮᲐᲠᲝ
ᲛᲓᲐᲑᲘᲡᲣᲠᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ
ᲐᲚ. ᲡᲐ. ᲛᲔᲡᲮᲘᲔᲕᲘᲡᲐ.
გამოცემული ზაქარია ᲭᲘᲭᲘᲜᲐᲫᲘᲡᲐᲒᲐᲜ.
ᲤᲐᲡᲘ ᲔᲠᲗᲘ ᲨᲐᲣᲠᲘ

ᲕᲘᲡᲐᲪ ᲭᲡᲣᲠᲡ თავის რქიანი ᲡᲐᲫᲝᲚᲔᲚᲘ ᲓᲐ ᲚᲝᲚᲠᲔᲑᲘ ᲛᲐᲠᲑᲔᲑᲔᲚᲘ ᲡᲐᲙᲕᲔᲑᲘᲗ ᲐᲛᲝᲬᲐᲠᲘᲜᲝᲡ, შეუძლიან მიმართოს ბორჯომის არყის ზავოდში.(3—3)

ᲛᲖᲘᲗ ᲣᲜᲐᲮᲐᲕᲘ ᲥᲐᲚᲘ
ᲗᲝᲠᲛᲔᲢᲜᲘ ᲗᲔᲕᲔᲜᲘ
(ᲫᲕᲔᲚᲑᲣᲠᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ)
გამოცემული ზაქარია ᲭᲘᲭᲘᲜᲐᲫᲘᲡᲐᲒᲐᲜ.
ᲤᲐᲡᲘ ᲔᲠᲗᲘ ᲨᲐᲣᲠᲘ

ᲒᲐᲙᲕᲔᲗᲘᲚᲘᲚᲔᲑᲘ

ᲤᲠᲐᲜᲪᲣᲖᲣᲚᲘᲡ ᲔᲜᲘᲡᲐ. ᲞᲠᲐᲥᲢᲘᲣᲚᲘ და თეორიული სწავლა. ᲒᲠᲐᲛᲐᲢᲘᲙᲐ და ლაპარაკი ფრანცუზულს ენზედ.
ᲛᲡᲣᲠᲕᲔᲚᲡ შეუძლიან მიმართოს ᲫᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ, უფ. ზაქარია ᲫᲐᲜᲓᲔᲚᲐᲙᲘᲡ საᲓᲒᲝᲛᲨᲘ.

ᲛᲔᲠᲛᲘᲡ, 1878 ᲬᲔᲚᲡᲗᲐ
(დაარსებიდამ მეთერთმეტესა)

ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

ᲒᲐᲛᲝᲕᲐ იმგვარისვე პროგრამმით, როგორც აქამომდე გამოდიოდა, თვეში ორჯელ.

„ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ გაზეთს“ ექმნება შემდეგი ნაწილები:

I მმართებლობის განკარგულებანი, რომელნიც სოფლის მმართველობლობას შეეხებიან. II ამბები წვრილი: მოსავლისა, ამინდისა, მეურნეობისა, ვაჭრობისა, სნეულობის გაჩენისა, პურის მაღაზიებისა, სასოფლო ბანკებისა, შკოლისა და სხვა ამგვარის. III წერილები (კორრესპონდენციები) სოფლებიდამ გამოგზავნილი იმავე საგანზე, რაც მეორე ნაწილშია მოხსენებული. IV სამეურნეო ნაწილი: შემუშავება მინდორ-ვენახისა, ბაღ-ბოსტნისა; პირუტყვის მოშენება და მოვლა; აღებ-მიცემა და ვაჭრობა სასოფლო მოსავლისა. V საექიმო ნაწილი: წამლობა ავთმყოფობისა, სწავლა ადამიანის ჯანმრთელობისა. VI პირუტყვის წამლობა. VII სასოფლო შკოლა: მმართებლობის განკარგულებანი შკოლის შესახებნი; სოფლის შკოლების მართვა, იმათი მდგომარეობა და გაუკეთესება. VIII სამეცნიერო ნაწილი: საზოგადოთ სასარგებლო ადვილათ გასაგები ნაწერი სამეცნიერო სწავლიდამ. IX სალიტერატურო ნაწილი: მოკლე მოთხრობა, ამბავი, აღწერა და სხვა გასართობი და სასარგებლო საკითხავი. X განცხადებანი სავაჭრო და სხვა და სხვა.

ᲤᲐᲡᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡᲐ

მთელის წლისა—გაგზავნით ოთხი მანეთი, გაუგზავნელად სამი მანეთი; ნახევარის წლისა და სამის თვისა ამისავე მიხედვით.

ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲝᲬᲔᲠᲐ

მიიღება ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲨᲘ „სასოფლო გაზეთის“ რედაქციაში, ანჩისხატის ეკლესიის პირ-და-პირ ხერხეულიძის სახლში.

ᲥᲐᲚᲐᲥᲡ გარეთ მცხოვრებთა გაზეთი ამ ადრესით უნდა დაიბარონ: *Въ Тифлисъ. Въ редакцію „Сельской Газеты.“*

რედაქტორი და გამომცემელი ᲞᲔᲢᲠᲔ ᲨᲘᲙᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

რკ. გზა.	დილა.		საღამ.		II კ.		III კ.	
ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘ .	9	21	5	18				
ᲛᲪᲮᲔᲗᲐ. . .	10	11	6	27	-	68	-	38
ᲑᲝᲠᲘ . .	11	58	9	43	2	40	1	23
ᲮᲐᲨᲣᲠᲘ . .	1	29	11	57	3	92	2	18
ᲡᲣᲠᲐᲛᲘ. . .	1	44			4	42	2	46
ᲣᲕᲘᲠᲘᲚᲐ .	5	49			5	81	3	23
ᲠᲘᲝᲜᲘ. . .	6	47			6	75	3	75
ᲡᲐᲛᲢᲠᲔᲓᲘᲐ.	7	41			7	73	4	29
ᲐᲮ.-ᲡᲔᲜᲐᲙᲘ.	—	—			8	57	4	76
ᲤᲝᲗᲘ. . .	9	40			9	75	5	42
ᲤᲝᲗᲘ . .	9	13						
ᲐᲮ.-ᲡᲔᲜᲐᲙᲘ.	—	—			1	18	-	66
ᲡᲐᲛᲢᲠᲔᲓᲘᲐ.	11	16			2	6	1	14
ᲠᲘᲝᲜᲘ . .	12	13			3	4	1	69
ᲣᲕᲘᲠᲘᲚᲐ. .	1	18	ღამე		3	98	2	21
ᲡᲣᲠᲐᲛᲘ. . .	5	12	1	10	5	33	2	96
ᲮᲐᲨᲣᲠᲘ . .	5	39	1	37	5	84	3	24
ᲑᲝᲠᲘ . .	7	5	4	8	6	36	4	9
ᲛᲪᲮᲔᲗᲐ .	8	50	6	59	9	8	5	4
ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘ .	9	31	7	56	9	75	5	42

ᲢᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲤᲘ

	მ.	კაპ
ᲝᲪᲘ სიტყვა ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲓᲐᲛ:		
ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲡ, ᲤᲝᲗᲡ . .	1	—
ᲑᲝᲠᲡ, ᲓᲣᲨᲔᲗᲡ, ᲡᲘᲚᲜᲐᲚᲡ	-	50
ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲡ, ᲝᲓᲔᲡᲐᲡ, ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲡ	2	—
ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲡ, ᲕᲐᲠᲨᲐᲕᲐᲡ . .	2	—
ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲗᲨᲘ, ᲨᲕᲔᲘᲪᲐᲠᲘᲐᲨᲘ	3	—
ᲘᲢᲐᲚᲘᲐᲨᲘ და ᲡᲐᲤᲠᲐᲜᲒᲔᲗᲨᲘ.	3	50
ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲨᲘ.	3	75

ᲤᲝᲡᲢᲐ

ა) ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲓᲐᲛ: ᲡᲐᲛᲮᲚᲕᲐᲠ გარეთ, ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲡ, ᲠᲣᲡᲔᲗᲡ—ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲔ კვირას გარდა. ᲖᲣᲒᲓ. ᲝᲠᲨ. და ᲡᲐᲛᲨ. ᲚᲖᲣᲠ.—ᲞᲐᲠᲐᲡᲙ. დ.ᲝᲠᲨ. ᲫᲐᲚᲔᲒᲡ—ᲡᲐᲛᲨ. და ᲨᲐᲑ. ბ) ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲓᲐᲛ: ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ და ᲤᲝᲗᲘᲡᲐᲙᲔᲜ—ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲔ, კვირას გარდა. ᲚᲖᲣᲠᲒᲔᲗᲡ—ᲝᲠᲨ. და ᲞᲐᲠᲐᲡᲙ.

წიგნის გაგზავნა რუსეთში	კაპ.
და საზღვარ გარეთ:	
ᲚᲘᲐ წიგნის	4
ᲓᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲘᲡ (სამი მისხალი) .	8

ᲑᲘᲠᲩᲐ

	მან.	კაპ
ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ, 7 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ.		
ᲔᲠᲗᲘ ᲘᲐᲜᲔᲗᲘ ᲚᲘᲠᲘᲡ:		
ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲨᲘ 23 ᲨᲘᲚᲘᲜᲒᲘᲡ.	—	78
ᲞᲐᲠᲘᲖᲨᲘ 256 ᲡᲐᲜᲢᲘᲛᲘ.	—	62
ᲝᲡᲚᲝᲜᲢᲘ (ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲘᲡᲤᲣᲚᲘ)	7½	—
ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲑᲘᲚᲔᲗᲘ 5%	95	50
ᲛᲝᲒᲖᲔᲑᲘᲡᲐᲜ (ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘᲡ ᲮᲔ.	229	25
ᲛᲝᲒᲖᲔᲑᲘᲡ. (ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ)	226	50
ᲑᲘᲠᲘᲟᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲚᲔᲑᲘ:		
ᲗᲤᲘᲚ. ᲡᲐᲐᲖᲜ. ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ.	—	—
ᲮᲔᲠᲡᲝᲜᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘ	85	25
ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ . .	85	50
ᲐᲥᲪᲘᲔᲑᲘ:		
ᲝᲓᲔᲡᲘᲡ ᲡᲐᲕᲐᲭᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ	177	—
ᲤᲝᲗᲘ-ᲗᲤᲘᲚ. რკინ. გზის	—	—
ᲨᲐᲕᲘ ᲖᲦᲕᲘᲡ ᲪᲔᲪᲮ. ᲒᲐᲛᲒᲠ.	527	—
ᲙᲐᲕᲙᲐᲖᲘᲡ და ᲛᲔᲠᲙᲣᲠᲘᲡ .	225	—
ᲞᲘᲠᲝᲒ. ᲡᲐᲖᲦᲕᲔᲒ. ᲡᲐᲖ. .	745	50
ᲞᲔᲢᲔᲠᲑ. ᲡᲐᲖᲦᲕᲔᲒ. ᲡᲐᲖ.	235	50
ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲖᲦᲕᲔᲒ. ᲡᲐᲖ.	268	—

ᲛᲐᲖᲐᲜᲓᲐ

	მან	კაპ
ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘ, 10 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ		
ᲤᲕᲔ. ᲗᲝᲗ. ᲑᲐᲜᲯᲘᲡ, ᲤᲣᲗ.	2	20
ᲤᲕᲘᲚᲘ ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ . .	1	90
ᲫᲐᲠᲘ ᲤᲣᲗᲘ . . .	1	45
ᲑᲐᲛᲑᲐ ᲛᲠᲔᲕᲜᲘᲡ, ᲤᲣᲗᲘ .	8	50
— ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ, ᲤᲣᲗᲘ . .	8	80
ᲑᲐᲠᲔᲜᲢᲘᲚᲘ ᲑᲐᲛᲑᲐ ᲤᲣᲗᲘ.	13	—
ᲛᲐᲢᲚᲘ ᲗᲣᲨᲣᲠᲘ ᲤᲣᲗ.	7	80
—ᲛᲐᲠᲐᲥᲐᲛᲘᲡ ᲤᲣᲗ. .	4	70
ᲐᲑᲠᲔᲣᲚᲘ ᲜᲣᲮᲣᲠᲘ ᲡᲢ.	1	90
ᲫᲝᲜᲘ, ᲤᲣᲗᲘ. . .	4	80
ᲫᲝᲜᲘᲡ ᲡᲐᲜᲗᲔᲚᲘ ᲤᲣᲗᲘ.	7	80
ᲡᲢᲔᲐᲠᲘᲜᲘᲡ ᲡᲐᲜᲗᲔᲚᲘ, ᲤᲣ.	14	50
ᲮᲝᲠᲪᲘ ᲫᲝᲠᲮᲘᲡᲐ, ᲚᲘᲢ.	—	90
—ᲪᲮᲕᲠᲘᲡᲐ, ᲚᲘᲢᲠᲘ. .	—	90
ᲡᲞᲘᲠᲢᲘ, ᲒᲠᲐᲓᲣᲡᲘ .	—	15
ᲨᲐᲥᲐᲠᲘ, ᲑᲠᲝᲪ. ᲤᲣᲗᲘ .	9	20
— ᲤᲮᲕᲜᲘᲚᲘ ᲤᲣᲗᲘ . .	8	80
ᲧᲐᲕᲐ ᲒᲠᲓᲕᲐᲚᲘ, ᲤᲣᲗᲘ .	—	75
ᲮᲘᲗᲘ ᲭᲣᲜᲯᲣᲗᲘᲡᲐ ᲤᲣᲗ.	14	—
ᲝᲥᲠᲝ ½ ᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘ. .	8	20

Дозволено цензурою Тифлисъ, 11 Января 1878 г. Типографія Меликова. ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲔᲚᲘ Ს. ᲛᲔᲚᲘᲥᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ Ს. ᲛᲔᲡᲮᲘ.